
Žemės ūkio mokslo įstaigos
Agricultural institutions
Сельскохозяйственные научные учреждения

Lietuvos gyvulininkystės institutas

Violeta Juškienė

Lietuvos gyvulininkystės institutas

Lietuvos gyvulininkystės institutas yra pagrindinė biomedicinos mokslų srities zootechnikos krypties mokslo institucija šalyje. Čia atliekami ilgalaikiai moksliniai tyrimai, susiję su gyvulių veislių gerinimu ir veisimo metodų tobulinimu, senųjų veislių genofondo išsaugojimu, gyvūnų mitybos, šėrimo bei pašarų gamybos ir paruošimo problemomis. Ypač daug dėmesio skiriama pieno ir mėsos kokybės gerinimo bei aplinkos taršos mažinimo darbams.

Gyvulininkystės mokslo ištakos Lietuvoje pirmiausia buvo susijusios su Vilniaus universiteto mokslininkų veikla. Jau XIX a. pradžioje čia buvo dėstomi tokie dalykai, kaip naminių gyvulių anatomija, gyvulių laikymo būdai ir veisimas. Nepriklausomoje Lietuvoje 1918–1940 m. kontrolės ratelių metodu buvo tiriamas gyvulių produktyvumas, ūkininkai daly-

vavo gyvulių gerinimo draugijų veikloje. Kooperatyvų, gyvulių gerinimo draugijų ir kontrolės ratelių veiklą rėmė tuometinė Lietuvos Vyriausybė per Žemės ūkio ministeriją, Žemės ūkio rūmus ir kitas institucijas.

Pokario Lietuvoje beveik nebuvo gyvulininkystės srities tyrimo institucijų. Todėl Lietuvos mokslų akademijos Prezidiumo 1952 m. rugpjūčio 12 d. nutarimu Nr. 23 Vilniuje buvo įsteigtas Lietuvos gyvulininkystės ir veterinarijos institutas. Pirmasis instituto direktorius buvo žymus galvijų veislininkystės specialistas dr. Romanas Žebenka. 1956 m. kovo 1 d. institutas buvo perduotas Lietuvos žemės ūkio ministerijai ir įkurdintas Baisogaloje, prijungus čia buvusią Gyvulininkystės bandymų stotį ir jos eksperimentinį ūkį. 1960 m. rugsėjo 1 d. institutas pertvarkytas į savarankiškus Lietuvos gyvulininkystės mokslinio tyrimo institutą Baisogaloje (nuo 1990 m. – Lietuvos gyvulininkystės institutas) ir Lietuvos veterinarijos mokslinio tyrimo institutą Kaišiadoryse. 1992 m. institutui perduota buvusi Pabaltijo paukštinkystės bandymų stotis (Velžys, Panevėžio r.). Tačiau 2001 m. balandžio 4 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 373 Lietuvos gyvulininkystės institutas reorganizuotas į valstybinę mokslo įstaigą. Steigėjo funkcijos pavestos Lietuvos veterinarijos akademijai. Šiuo metu svarstomas klausimas dėl universiteto mokslo instituto statuso suteikimo.

Institute nuolat rūpintasi eksperimentinės bazės plėtra. Laboratorijose sukomplektuota įranga pašarų, pieno, mėsos ir medžiagų apykaitos produktų cheminėms ir biocheminėms analizėms atlikti. Naudojama duomenų ir informacijos apdorojimo, kaupimo ir perdavimo įranga.

Instituto veiklos pradžioje administracija ir dauguma padalinių buvo įsikūrę buvusio Baisogalos dvaro rūmuose. Vėliau, 1961 m., pastatytas laboratorijų korpusas (bendrasis plotas – 1510 m²), o 1962 m. – fiziologinis pastatas. 1972 m. pastatytas fiziologinių bandymų pastatų kompleksas (bendrasis plotas – 4273 m²). Šitaip buvo sudarytos sąlygos tiksliai moksliniams bandymams su visų rūšių gyvuliais ir paukščiais atlikti. Be to, kai kurie bandymai buvo atliekami instituto eksperimentiniuose ir kituose ūkiuose.

Svarbiausia eksperimentinių ūkių paskirtis buvo sudaryti tinkamas sąlygas instituto mokslo tiriamiesiems ir gamybiniam bandymams atlikti, diegti mokslo rekomendacijas ir sukauptą pažangią gyvulininkystės tvarkymo patirtį Lietuvos ūkiuose. Be to, jie turėjo pieno, mėsos gamybos ir veislinio gyvulių prieauglio išauginimo užduotis. Kai kurie ūkiai augino veislinę grūdų ir pašarinių žolių sėklą. Kiekvienam ūkiui paprastai buvo nustatoma viena ar kelios specializacijos kryptys. Institutas turėjo 4 eksperimentinius ūkius: Baisogalos (1956–1992 m.), Šeduvos (1963–1992 m.), Vėriškių (1975–1992 m.) ir Merkio (1976–1992 m.). Po 1992 m. birželio 1 d. vietoje eksperimentinių ūkių liko tik Bandymų skyrius, kuriam atiteko tik nedidelė dalis buvusio Baisogalos eksperimentinio ūkio žemės, pastatų, gyvulių, mašinų ir inventoriaus.

2002 m. patvirtinta nauja instituto struktūra, suformuoti 6 toliau išvardyti mokslo padaliniai ir numatytos jų veiklos kryptys.

Gyvūnų veisimo ir genetikos skyrius. Skyriuje atliekami Lietuvoje veisiamų gyvulių genetinių faktorių tyrimai, vykdoma pažangesnių selekcijos metodų paieška ir diegimas, unifikuojamas gyvulių veislinės vertės nustatymas, atsižvelgiant į Europos Sąjungos reikalavimus. Prie instituto suformuotos vietinių kiaulių, šurkščiavilnių avių, žemaitukų arklių, šėmų ir baltnugarių galvijų bandos bei vištinių žąsų pulkas. Šios nykstančios senosios Lietuvos žemės ūkio gyvūnų veislės ne tik saugomos, bet ir tiriamos jų biologinės-ūkinės savybės.

Šios srities tyrimo darbų pradininkai buvo Romanas Žebėnka, Romualdas Makoveckas, Uršulė Stabinskienė, Juozas Šveistys, Zigmantas Vagonis, Pranė Varanavičiūtė ir kiti mokslininkai. Vėliau darbą tęsė K. Strolys, J. Darbutas, K. Čiurlys, V. Džiaugys, N. Gaidžiūnienė, A. Kirvela, A. Zakaruskas, V. Žoštautienė ir kiti darbuotojai. Dabar šiuos tyrimus atlieka R. Klimas, B. Boveinienė, V. Jatkauskienė, R. Juras, V. Juškienė, A. Klimienė, V. Macijauskienė, V. Razmaitė, D. Ribikauskienė, R. Šveistienė ir B. Zapasnikienė.

Gyvūnų reprodukcijos skyrius. Skyriuje tobulinamos bulių, kiaulių ir eržių spermos skiedimo, krikonservavimo ir sėklinimo technologijos. Tiriama, kaip iš produktyviausių karvių, transplantuojant emb-

rionus, gauti kuo daugiau vertingų palikuonių. Tbulinami embrionų išplovimo, perkėlimo ir išaldymo metodai, atliekamas mikrochirurginis embrionų dalijimas, PGR metodu nustatoma embrionų lytis, tiriama embrionų kokybės bei išsivystymo stadijos įtaka embrionų gyvybingumui po biopsijos. Šios srities darbus Institute pradėjo P. Pakėnas, P. Doviltis, B. Žebenkienė ir P. Žunda. Vėliau juos tęsė J. Kutra, R. Nainienė, V. Pileckas, A. Svitojus, A. Šiukščius ir A. Urbšys. Dabar šios srities tyrimus atlieka J. Kutra, R. Nainienė, V. Pileckas, A. Šiukščius ir A. Urbšys.

Gyvūnų mitybos ir pašarų skyrius. Skyriuje atliekami pašarų biologinės vertės, jų poveikio gyvūnų organizmui, produktyvumui ir produkcijos kokybei, silosavimo būdų biocheminio-technologinio įvertinimo bei gyvūnų mitybos normavimo moksliniai tyrimai. Šios srities darbus pradėjo Gyvulių šėrimo skyriaus vedėjas J. Kuskas ir mokslo darbuotojai A. Dučinskas, B. Biekša, A. Nainienė ir kiti. Tyrimus tęsė V. Tarvydas, P. Bendikas, S. Bliznikas, V. Dailidė, J. Doviltienė, A. Ginkevičius, J. Jatkauskas, A. Kairys, M. Stankūnavičienė, G. Šileika, K. Triukas, V. Uchockis ir V. Vrotniakienė. Pastaruoju metu šioje srityje dirba V. Tarvydas, P. Bendikas, J. Jatkauskas, R. Leikus, V. Uchockis ir V. Vrotniakienė.

Zoohigienos ir ekologijos skyrius. Skyriuje tobulinami gyvūnų laikymo, mėšlo šalinimo bei energijos taupymo būdai. Ruošiami zootechniniai-higieniniai reikalavimai tvartų statybai bei rekonstrukcijai. Ieškoma būdų, kaip išsaugoti sveiką gyvūnų prieauglį, kaip apsaugoti aplinką nuo teršimo mėšlu bei kitomis atliekomis. Ruošiamos ekologinės gyvūnų auginimo technologijos. Šios srities darbus vykdė V. Elisonas, B. Kubilius, F. Zakas, L. Lizaveras, J. Šveistys ir kiti mokslininkai. Dabar juos tęsia G. Vaičionis, R. Juška, V. Juškienė, V. Ribikauskas ir J. Matuoliienė.

Paukštinkystės skyrius. Skyriuje dirbama paukščių genetikos ir selekcijos srityje, tiriami naminių paukščių lesinimo ir laikymo būdai. Tobulinamos įvairių genetinių linijų paukščių produktyvumo ir veisimosi savybės, mišrinami skirtingų genetinių linijų paukščiai. Tobulinamos paukščių auginimo ir laikymo technologijos, atsižvelgiant į naujas ūkininkavimo formas. Ieškoma galimybių pakeisti importuojamus pašarus savais, vietinės gamybos pašarais, tiriamos pašarų, pagamintų iš aliejinių augalų, panaudojimo paukščiams lesinti galimybės. Paukštinkystės srities tyrimus pradėjo K. Jackūnas, G. Stankevičienė ir E. Vagonienė. Vėliau juos tęsė K. Sirvydis, A. Paulavičiūtė, K. Starkus ir kiti mokslininkai. Dabar šioje srityje dirba S. Janušonis, A. Benediktavičiūtė-Kiškienė ir R. Juodka.

Chemijos laboratorija. Laboratorijoje tiriama pašarų cheminė sudėtis, kokybė bei maistingumas, šėrimo faktorių įtaka pieno ir mėsos kokybei. Laboratorijai vadovavo ir joje dirbo B. Bliznikienė, V. Stankevičius,

S. Bliznikas, K. Butkus, J. Jankauskas, B. Malaiškaitė, O. Šuopytė, G. Tymukienė ir A. Zakienė. Dabar šiuos tyrimus atlieka G. Švirmickas ir D. Urbšienė.

Didelę reikšmę instituto veiklai turėjo Mokslinė taryba. Joje svarstyta instituto mokslinė veikla, tiriamųjų ir įdiegimo darbų bei propagandinio ir leidybinio darbo planai, skyrių, laboratorijų ir sektorių, taip pat mokslo darbuotojų ataskaitos ir rekomendacijos. Čia taip pat svarstomi mokslo darbuotojų atestavimo ir išrinkimo, mokslinių vardų suteikimo klausimai, įvertinamos ir rekomenduojamos ginti parengtos disertacijos.

Institutas turi senas mokslininkų rengimo tradicijas. Pastaraisiais metais institutui kartu su Lietuvos veterinarijos akademija buvo suteikta teisė teikti biomedicinos mokslų srities zootechnikos krypties daktaro ir habilituoto daktaro mokslo laipsnius. Per 50 veiklos metų institute parengtas 171 mokslo daktaras ir 11 habilituotų daktarų (žr. 1 ir 2 lenteles). Iš jų 8 buvo suteiktas profesoriaus vardas, du išrinkti Lietuvos mokslų akademijos nariais. Dauguma institute parengtų mokslininkų perėjo dirbti į kitas mokslo ir studijų institucijas, žinybas bei gamybinės firmas.

1 lentelė. Lietuvos gyvulininkystės institute parengtos ir apgintos daktaro (kandidato) disertacijos

Eil. Nr.	Vardas ir pavardė	Disertacijos pavadinimas	Darbo vadovas	Disertacija apginta	
				metai	mokslo institucija
1	2	3	4	5	6
1.	Romanas Žebenka	Lietuvos TSR galvijų pieningumas ir pieno produkcijos apskaita	K. Aleksa	1948	Vilniaus universitetas
2.	Jonas Lukoševičius	Pašarų bazė Lietuvos TSR gyvulininkystei vystyti	–	1951	Vilniaus universitetas
3.	Marijonas Babenskas	Žarnų tinkamumo dešrų gamybai serologinis nustatymas	–	1952	Lietuvos MA Žemės ūkio institutas
4.	Romualdas Makoveckas	Lietuvos baltųjų veislinės grupės kiaulių morfologinės ir ūkiškai naudingos ypatybės	K. Aleksa	1952	Lietuvos MA Žemės ūkio institutas
5.	Pranė Varanavičiūtė	Lietuvos juodmargių galvijų prieauglio poembrioninio laikotarpio augimo dinamika	K. Aleksa	1953	Lietuvos žemės ūkio akademija
6.	Gediminas Volskis	Fascioliozės židinių tyrimas Lietuvos TSR buvusiose Klaipėdos ir Šiaulių srityse	P. Šivickis	1953	Lietuvos MA Biologijos institutas
7.	Vytautas Barauskas	Lietuvos sunkiųjų arklių kilmė ir charakteristika	K. Aleksa	1953	Lietuvos žemės ūkio akademija
8.	Stasys Lazdauskas	Brucelioziniai moliūgai Lietuvos TSR	J. Žemaitis	1954	Lietuvos žemės ūkio akademija
9.	Julius Kazlauskas	Arklių helmintų fauna Lietuvos TSR	P. Šivickis	1954	Lietuvos žemės ūkio akademija
10.	Pranas Pakėnas	Žolinio ir koncentratinio šėrimo tipų įtaka galvijų reprodukciniams savybėms	V. Milovanovas	1954	Lietuvos MA Biologijos institutas
11.	Bonifacas Čiuberkis	Šarmais apdorotų žieminių kviečių šiaudų efektyvumas produktyvių karvių racionuose	N. Denisovas	1954	Lietuvos žemės ūkio akademija
12.	Pranas Sadauskas	Opsono-fagocitinės, serologinių ir alerginių reakcijų palyginamasis įvertinimas galvijų bruceliozės diagnostikoje	M. Juskavecias	1955	Lietuvos MA Biologijos institutas
13.	Leonas Tymukas	Skirtingo šėrimo įtaka galvijų prieauglio kai kuriems fiziologiniams procesams	V. Lašas	1955	Lietuvos MA Biologijos institutas

1 lentelė (tęsinys)

1	2	3	4	5	6
14.	Justinas Danilevičius	Skirtingo šėrimo įtaka Lietuvos juodgalvių avių histologinei odos ir vilnos struktūrai ir vystymuisi	N. Demidova	1956	Lietuvos MA Biologijos institutas
15.	Jonas Kuosa	Lietuvos juodmargiai galvijai ir jų veisimas Lietuvos TSR pietvakariuose	R. Žebenka	1956	Lietuvos žemės ūkio akademija
16.	Domininkas Kukenys	Mociono trukmės ir šėrimo režimo įtaka kiaulių produktyvumui ir kai kuriems fiziologiniams rodikliams	J. Žemaitis	1956	Lietuvos žemės ūkio akademija
17.	Kazimieras Jackūnas	Lietuvos vištinių ir pulkinių veislinių grupių žąsys ir tolesnės jų tobulinimo priemonės	E. Penionžkevičius	1957	Sąjunginis gyvulininkystės institutas
18.	Zigmantas Vagonis	Skirtingų racionų įtaka galvijų prieauglio kai kuriems imunologiniams ir hematologiniams rodikliams	V. Lašas	1957	Vilniaus universitetas
19.	Vytautas Geralavičius	Tipinių dveilių ir ketureilių karvidžių zoohigieninis įvertinimas Lietuvos TSR sąlygomis	A. Ozerovas	1957	Vilniaus universitetas
20.	Juozas Kuskas	Skirtingo šėrimo įtaka Lietuvos juodmargių galvijų augimui ir produktyvumui	–	1958	Lietuvos žemės ūkio akademija
21.	Kristina Pakarskytė	Karvių arterinio ir veninio kraujo kai kurių komponentų dinamika laktacijos eigoje	R. Žebenka L. Aizinbudas	1958	Vilniaus universitetas
22.	Juozas Skaistutis Šveistys	Lietuvos baltųjų veislinės grupės kiaulių pramoninis kryžminimas su baltųjų trumpaausių ir landrasų veislės kuiliais bei gautų mišrūnų kai kurios biologinės ypatybės	K. Aleksa	1958	Vilniaus universitetas
23.	Augustina Sipavičiūtė	Produktyvių karvių azoto ir mineralinių medžiagų apykaita	M. Tomme	1958	Sąjunginis gyvulininkystės institutas
24.	Cezaris Tatlauskas	Skirtingų laikymo būdų įtaka karvių fiziologinei būklei ir produktyvumui Lietuvos TSR sąlygomis	A. Ozerovas	1959	Maskvos K. Timiriazovo žemės ūkio akademija
25.	Birutė Malaiškaitė	Kobalto reikšmė žąsų organizmui ir jų produktyvumui	V. Kovalskis	1959	Vilniaus universitetas
26.	Teofilis Čiurlys	Mitybinių faktorių įtaka galvijų didžiojo prieskrandžio celiuliozės skaldančios mikrofloros aktyvumui	L. Aizinbudas V. Lašas	1960	Vilniaus universitetas
27.	Česlovas Medalinskas	Skirtingo šėrimo įtaka kai kurių Lietuvos juodgalvių avių fiziologiniams ir produktyvumo rodikliams	P. Koržinkovas	1960	Vilniaus universitetas

1 lentelė (tęsinys)					
1	2	3	4	5	6
28.	Vladas Drebeckas	Kobalto ir vario priedų įtaka veršelių fiziologiniams bei imunobiologiniams rodikliams ir kai kurie dalinio pieno pakeitimo jų racionuose klausimai	–	1961	Estijos mokslų akademija
29.	Ona Daujotaitė	Lietuvos baltųjų kiaulių kai kurių linijų ir šeimų penėjimosi ir skerdienos ypatybės	R. Makoveckas	1961	Lietuvos žemės ūkio akademija
30.	Elena Valiušytė	Antros kartos mišrūnų, gautų kryžminant pirmos kartos mišrūnes avis (prekosas × šiurkščiaivilnė) su Lietuvos juodgalvių ir prekosų veislės aviniais, ūkinių-biologinių savybių palyginimas ir įvertinimas	A. Vasiljevas	1961	Lietuvos žemės ūkio akademija
31.	Kazimieras Butkus	Skirtingų racionų įtaka pieno ir sūrių kokybei	A. Purėnas	1961	Lietuvos žemės ūkio akademija
32.	Genė Tymukienė	Pašarinių priedų su kobaltu įtaka Lietuvos baltųjų veislinės grupės kiaulių organizmo fiziologiniams ir biocheminiams rodikliams	V. Kovalskis	1961	Vilniaus universitetas
33.	Linas Lukšys	Biomicino efektyvumas bekoninių kiaulių racionuose su skirtingu gyvulinių ir augalinių baltymų deriniu	N. Leonovas	1962	Lietuvos žemės ūkio akademija
34.	Bronė Bliznikienė	Pašarų cheminė sudėtis ir jos kitimai, veikiant kai kuriems faktoriams	J. Kuskas	1962	Vilniaus universitetas
35.	Stanislovas Danta	Lietuvos juodgalvių avių veislė ir tolesnio jos tobulinimo priemonės	–	1962	Lietuvos žemės ūkio akademija
36.	Bronius Kubilius	Veršelių auginimo tyrimas atviroje patalpoje tvartiniu laikotarpiu Lietuvos TSR sąlygomis	L. Aizinbudas A. Ozerovas	1962	Lietuvos žemės ūkio akademija
37.	Aleksandra Nainienė	Kai kurie kultūrinių ganyklų priežiūros klausimai	–	1963	Lietuvos žemės ūkio akademija
38.	Janina Dantienė	Kai kurių pašarinių kultūrų palyginamasis įvertinimas, šeriant jas kaulėms Lietuvos TSR sąlygomis	R. Makoveckas	1963	Lietuvos žemės ūkio akademija
39.	Bronius Linkevičius	Kai kurių šėrimo ir laikymo faktorių įtaka bekoninių kiaulių penėjimosi ir skerdienos ypatybėms	R. Makoveckas	1963	Lietuvos žemės ūkio akademija
40.	Irena Varkalienė	Lietuvos kiaulių masyvo tyrimas ir geriausio tipo bekoniniam penėjimui nustatymas	B. Volkopialovas	1963	Leningrado žemės ūkio institutas

1 lentelė (tęsinys)

1	2	3	4	5	6
41.	Birutė Žebenkienė	Spermatogenezės tyrimai kai kurių išorinių faktorių įtakoje, panaudojant radioaktyvių izotopų metodą	P. Pakėnas V. Milovanovas	1963	Kauno medicinos institutas
42.	Juozas Totoris	Lietuvos juodmargių galvijų su Lietuvos žalaisiais galvijais mišrinimo efektyvumas	J. Petraitis	1963	Lietuvos žemės ūkio akademija
43.	Algimantas Keršulis	Kai kurių sintetinės terpės komponentų, jų santykio, kokybės ir aseptinių priemonių poveikis bulių spermai bei karvių apvaisinimui	I. Sokolovskaja	1963	Lietuvos žemės ūkio akademija
44.	Algirdas Antanavičius	Imunologinio reaktyvumo ir kai kurių hematologinių rodiklių tyrimas, skirtingai šeriant anksti atjunkytus paršelius	L. Aizinbudas Z. Vagonis	1964	Lietuvos žemės ūkio akademija
45.	Gintautas Kavaliūnas	Lietuvos baltųjų kiaulių anksti atjunkytiems paršeliams kombinuotųjų pašarų receptų paruošimas ir jų išbandymas	L. Aizinbudas J. Kunskas	1964	Lietuvos žemės ūkio akademija
46.	Pranas Meilus	Kai kurių metabolizmo rodiklių didžiajame prieskrandyje, karvių fiziologinio stovio ir produktyvumo tyrimas, šeriant skirtingais būdais karbamidą	L. Aizinbudas J. Kunskas	1964	Lietuvos žemės ūkio akademija
47.	Elena Vagonienė	Intensyvus žąsiukų auginimas ir kai kurios jų biologinės ypatybės	K. Jackūnas	1964	Lietuvos žemės ūkio akademija
48.	Vytautas Lazauskas	Auginimo intensyvumo įtaka kiaulių reprodukciniams savybėms	J. Šveistys P. Pakėnas	1964	Lietuvos žemės ūkio akademija
49.	Aldona Jackūnienė	Šakniavaisinis azoto bakterinas ir jo įtaka paršelių organizmui	E. Berezova K. Brunza	1964	Vilniaus universitetas
50.	Adelė Zakienė	Racionų su karbamidu įtaka Lietuvos juodmargių karvių pieno ir sūrių kokybei	R. Davidovas	1964	Lietuvos žemės ūkio akademija
51.	Bronius Biekša	Cheminio konservavimo poveikis iš ankštinių augalų paruošto pašaro savybėms	N. Šmanenkovas	1964	Lietuvos žemės ūkio akademija
52.	Aldona Kuosienė	Lietuvos TSR atskirų veislių karvių pieno sudėtis ir jo gerinimo būdai	N. Gerčikovas	1964	Lietuvos žemės ūkio akademija
53.	Feliksas Zakas	Šiaudiniuose nameliuose ir kapitalinėje kaulidėje auginamų paršelių fiziologinių rodiklių tyrimas	V. Alikajevs	1965	Lietuvos žemės ūkio akademija

1 lentelė (tęsinys)					
1	2	3	4	5	6
54.	Liudas Lizaveras	Viščiukų auginimas ir vištų laikymas ant gilaus ir keičiamo durpių kraiko Lietuvos TSR sąlygomis	A. Danilova	1965	Lietuvos žemės ūkio akademija
55.	Voldemaras Laukaitis	Azoto ir sieros turinčių cheminių medžiagų reikšmė avių produktyvumui bei kai kuriems fiziologiniams procesams	Z. Vagonis	1965	Lietuvos žemės ūkio akademija
56.	Zofija Saulutė Mikėnaitė	Pirmosios kartos mišrūnų, gautų kryžminant Lietuvos juodgalvių veislės avis su oksfordaunų ir sufolkų veislių aviniais, eksterjerinių- -produktyvinių savybių charakteristika	S. Danta	1965	Lietuvos žemės ūkio akademija
57.	Benediktas Podėnas	Melžiamų karvių kai kurių fiziologinių procesų bei produktyvumo tyrimas, naudojant skirtingus cukrinių runkelių ir pupų-kukurūzų siloso derinius racione	I. Šarabrinas Z. Vagonis	1965	Lietuvos žemės ūkio akademija
58.	Vytautas Konstantinas Sirvydis	Baltųjų plimutrokų, niu-hempšyrų ir kornišų veislių vištų įvairių kryžminimo derinių tyrimas broilerių gavybai	N. Pigarevas K. Jackūnas	1965	Lietuvos žemės ūkio akademija
59.	Nijolė Tatlauskienė	Lietuvos juodmargių galvijų kryžminimo su džersėjais rezultatai	J. Kuosa	1966	Lietuvos žemės ūkio akademija
60.	Stefanija Kaminskaitė	Lietuvos juodmargių karvių su Herefordų ir Aberdin-angusų veislių buliais pramoninio mišrinimo rezultatai	J. Kuosa R. Žebenka	1966	Lietuvos žemės ūkio akademija
61.	Grażina Stankevičienė	Vietinės ir kultūrinės vištų veislės ir priemonės tolimesniam tobulinimui Lietuvos TSR	K. Jackūnas	1966	Lietuvos žemės ūkio akademija
62.	Pranas Doviltis	Kai kurių biofizinių metodų sukūrimas ir panaudojimas karvių lytinių organų funkcijų tyrimui rujos metu	L. Aizinbudas	1966	Lietuvos žemės ūkio akademija
63.	Vladas Tauterys	Apsėklinimo būdų įtaka spermatozoidų judėjimui kiaušlatakėje, karvių apsivaisinimui ir embrionų išgyvenimui	I. Sokolovskaja P. Pakėnas	1966	Lietuvos žemės ūkio akademija
64.	Ona Šuopytė	Vitamino B ₁₂ pašarinio koncentrato įtaka kai kuriems viščiukų broilerių biocheminiams ir fiziologiniams rodikliams	L. Aizinbudas K. Jackūnas	1966	Vilniaus universitetas

1 lentelė (tęsinys)

1	2	3	4	5	6
65.	Vincas Buivydas	Anglišių linijų vištos ir jų kryžminimo rezultatai, auginant broilerius Lietuvos TSR sąlygomis	N. Pigarevas K. Jackūnas	1966	Lietuvos žemės ūkio akademija
66.	Marijonas Morkūnas	Racionų su skirtingais kukurūzų, pupų siloso ir cukrinių runkelių kiekiams įtaka melžiamų karvių produktyvumui, jų pieno ir sviesto kokybei	R. Davidovas	1966	Lietuvos žemės ūkio akademija
67.	Kazimieras Strolys	Kai kurie veislinių bulių kompleksinio vertinimo klausimai Lietuvos TSR sąlygomis	R. Žebenka M. Lebedevas	1966	Leningrado žemės ūkio institutas
68.	Vytautas Vladislovas Tarvydas	Metabolizmo rodiklių karvių didžiajame prieskrandyje, fiziologinės būklės ir produktyvumo tyrimai, naudojant racionuose kai kurias azotines nebaltymines medžiagas	L. Aizinbudas J. Kuskas	1967	Lietuvos žemės ūkio akademija
69.	Bronius Pečiukaitis	Kai kurie galvijienos gamybos didinimo ir jos savikainos mažinimo klausimai Lietuvos TSR kolūkiuose	–	1967	Vilniaus universitetas
70.	Stasys Budrikis	Skirtingais laikotarpiais gimusio Lietuvos juodgalvių avių prieauglio auginimas mėšai	S. Danta	1967	Lietuvos žemės ūkio akademija
71.	Kalikstas Čiurlys	Olandijos juodmargių galvijų produktyviosios-veislinės savybės ir jų tolesnis panaudojimas Lietuvos TSR	R. Žebenka J. Kuosa	1967	Lietuvos žemės ūkio akademija
72.	Česlovas Meškauskas	Lietuvos galvijų veislių kraujo grupių tyrimas ir jų panaudojimas veislininkystėje	Z. Vagonis L. Tymukas	1967	Lietuvos žemės ūkio akademija
73.	Elvyra Sirvydienė	Kombinuotųjų pašarų su žolės miltais efektyvumas, lesinant antis ir ančiukus	K. Jackūnas	1967	Lietuvos žemės ūkio akademija
74.	Algis Strazdas	Lietuvos žaliųjų galvijų tobulinimas, panaudojant Danijos žaluosius	R. Žebenka	1967	Lietuvos žemės ūkio akademija
75.	Henrikas Vaškas	Galvijų prieauglio medžiagų apykaitos, didžiojo prieskrandžio metabolizmo bei fiziologinės būklės kai kurių rodiklių tyrimas, atsižvelgiant į šėrimo pobūdį	L. Aizinbudas Z. Vagonis	1967	Lietuvos žemės ūkio akademija
76.	Vytautas Valaitis	Audinių preparatų įtaka kiaulių prieauglio fiziologiniams ir imunologiniams rodikliams, esant įvairioms šėrimo ir laikymo sąlygoms	V. Lašas Z. Vagonis	1967	Vilniaus universitetas

1 lentelė (tęsinys)					
1	2	3	4	5	6
77.	Vytautas Ožiūnas	Lietuvos juodmargių karvių su šorthornų veislės reproduktoriais pramoninio kryžminimo rezultatai	R. Žebenka	1967	Vilniaus universitetas
78.	Kęstutis Starkus	Sintetinio vitamino A, sintetinio B-karotino ir natūralaus žolės miltų karotino efektyvumas, auginant viščiukus	L. Aizinbudas K. Jackūnas	1967	Lietuvos žemės ūkio akademija
79.	Vincas Dailidė	Žolės miltų cheminės sudėties kitimas gamybos metu, jų laikymas ir maistingumas	E. Nesterova J. Kunskas	1967	Lietuvos žemės ūkio akademija
80.	Nelė Gaidžiūnienė	Racionų su daliniais augalinių proteinų pakaitalais įtaka pieno ir sviesto kokybei	R. Davidovas	1967	Lietuvos žemės ūkio akademija
81.	Bronė Bernotaitytė	Šėrimo, augimą skatinančių preparatų ir kastracijos įtaka galvijų priauglio intensyviai penėjimuisi ir mėsingumui	J. Kunskas	1967	Lietuvos žemės ūkio akademija
82.	Alfredas Dučinskas	Tinkamiausios silosinės kultūros Lietuvos TSR vidutinio sunkumo dirvose	–	1968	Lietuvos žemės ūkio akademija
83.	Milda Stankūnavičienė	Baltyminio-vitamininio-mineralinio priedo paršavedėms paruošimas ir įvertinimas	J. Kunskas	1968	Lietuvos žemės ūkio akademija
84.	Alma Paulavičiūtė	Skirtingų temperatūrų įtaka embriogenezei ir inkubaciniams rodikliams	N. Tretjakovas	1968	Lietuvos žemės ūkio akademija
85.	Antanas Putna	Mėsai auginamų ančiukų skirtingų laikymo sąlygų tyrimas Lietuvoje	A. Danilova	1968	Lietuvos žemės ūkio akademija
86.	Elena Tarvydienė	Šiaurės žydrųjų lapiukų medžiagų apykaitos ir plaukų augimo kai kurių rodiklių tyrimas, naudojant racionuose saulėgrąžų išspaudas	N. Pereldikas S. Danta	1968	Lietuvos žemės ūkio akademija
87.	Vytautas Pabrinkis	Skirtingų jaudiklių įtaka bulių spermos kokybei, spermatogenezės trukmei ir intensyvumui	P. Pakėnas	1969	Lietuvos žemės ūkio akademija
88.	Genovaitė Morkūnienė	Cukrinių runkelių laikymas ir silosavimas Lietuvos TSR sąlygomis	J. Kunskas	1969	Lietuvos žemės ūkio akademija
89.	Algis Kieliuskas	Pekino veislės ančiukų dviejų populiacijų mišinimo efektyvumo tyrimas, auginant ančiukus mėesai Lietuvos TSR	K. Jackūnas	1969	Lietuvos žemės ūkio akademija
90.	Keistutis Triukas	Mėsinių viščiukų augimo, kai kurių medžiagų apykaitos rodiklių ir endogeninių fermentų aktyvumo tyrimas, naudojant proteolitinį oriziną kombinuotuose pašaruose	Z. Vagonis	1969	Lietuvos žemės ūkio akademija

1 lentelė (tęsinys)

1	2	3	4	5	6
91.	Algimantas Raulinaitis	DL-metionino priedo skirtinguose proteinų ir vitaminų atžvilgiu racionuose įtaka kiaulių prieauglio augimui, imunologiniams ir fiziologiniams rodikliams	Z. Vagonis	1969	Lietuvos žemės ūkio akademija
92.	Stanislovas Survila	Pakaitinio prieauglio skirtingo laikymo ir šėrimo intensyvumo įtaka paršavedžių reprodukciniams savybėms	P. Pakėnas R. Makoveckas	1969	Lietuvos žemės ūkio akademija
93.	Albina Meškauskienė	Lietuvos juodmargių veislės galvijų skydliaukės funkcinio aktyvumo ir jo ryšio su augimu ir pieno produkcija tyrimas	L. Aizinbudas Z. Vagonis	1969	Lietuvos žemės ūkio akademija
94.	Anelė Morkevičiūtė	Jodo panaudojimo galvijų šėrimui tyrimas Lietuvos TSR	L. Aizinbudas L. Orvidas	1969	Lietuvos žemės ūkio akademija
95.	Adolfas Stankūnavičius	Skirtingo šėrimo ir laikymo būdų įtaka pakaitinių kiaulaičių fiziologiniams ir imunologiniams rodikliams	Z. Vagonis	1970	Lietuvos žemės ūkio akademija
96.	Jonas-Algirdas Stikliūnas	Inbrydingo įtaka Lietuvos baltųjų kiaulių reprodukciniams, penėjimosi ir mėsinėms savybėms	R. Makoveckas	1970	Lietuvos žemės ūkio akademija
97.	Bronė Tauterienė	Lietuvos žaliųjų karvių pramoninio mišrinimo su šarole veislės reproduktoriams efektyvumo tyrimas	J. Kuosa	1970	Lietuvos žemės ūkio akademija
98.	Algirdas Banys	Danijos žaliųjų galvijų ūkiškai naudingos savybės, genealogija ir jų panaudojimas Lietuvos TSR	M. Lebedevas	1970	Estijos gyvulininkystės ir veterinarijos mokslinio tyrimo institutas
99.	Birutė Kriukienė	Skirtingo šėrimo lygio įtaka Lietuvos juodmargių buliukų augimui, išsivystymui ir kai kuriems reprodukciniams rodikliams	J. Kunskas	1971	Lietuvos žemės ūkio akademija
100.	Joana Doviltienė	Palyginamasis kai kurių baltymingų pašarų įvertinimas bekoninių kiaulių racionuose	J. Kunskas	1971	Lietuvos žemės ūkio akademija
101.	Leonas Liūdžius	Karvių lytinių organų klinikiniai bei morfologiniai pakitimai spontaniškos ir sinchronizuotos rujos metu	L. Aizinbudas P. Doviltis	1971	Lietuvos žemės ūkio akademija
102.	Vladislovas Džiaugys	Lietuvos baltųjų kiaulių genealoginių linijų ir šeimų eksterjerinės, produktyvinės, penėjimosi ir mėsingumo ypatybės ir tolesnio jų tobulinimo priemonės	R. Makoveckas	1971	Lietuvos žemės ūkio akademija
103.	Liudas Ulevičius	Pašarinių lubinų silosavimo ir jų konservavimo amonio piro-sulfitu palyginamasis įvertinimas	B. Berezovskis	1971	Lietuvos žemės ūkio akademija

1 lentelė (tęsinys)					
1	2	3	4	5	6
104.	Regina Šulcienė	Lietuvos TSR kuriamų olandiškos populiacijos leghornų veislės vištų linijų derinamumo ir produktyvumo tyrimas	Ch. Kušneris K. Jackūnas	1971	Lietuvos žemės ūkio akademija
105.	Petras Bendikas	Įvairių penėjimo būdų įtaka veršelių mėsos kokybei	J. Kuskas	1972	Lietuvos žemės ūkio akademija
106.	Antanas Daugėla	Kiaulių, šeriamų racionais su skirtingos kilmės proteinais, kraujo azotinių medžiagų ir amino transferazės dinamika	A. Alijevas	1972	Estijos gyvulininkystės ir veterinarijos mokslinio tyrimo institutas
107.	Ramutis Gaidžiūnas	Racionų su skirtingu proteinų kiekiu ir pilnavertiškumu įtaka bekoninių kiaulių produktyvumui	A. Kairys	1973	Lietuvos žemės ūkio akademija
108.	Boleslovas Paraščiakas	Lietuvos baltųjų ir landrasų veislės kiaulių produktyvinių, penėjimosi ir mėsinių savybių palyginamasis įvertinimas bei jų pramoninio mišrinimo rezultatai	R. Makoveckas	1973	Estijos gyvulininkystės ir veterinarijos mokslinio tyrimo institutas
109.	Elvyra Žukauskienė	Skirtingo amžiaus apvaisintų ir skirtingai šeriamų Lietuvos juodmargių veislės telyčių reprodukcinės savybės ir produktyvumas	J. Kuosa P. Varanavičiūtė	1973	Lietuvos žemės ūkio akademija
110.	Kazimieras Pietaris	Riboto šėrimo ir svorio įtaka Lietuvos baltųjų kiaulių penėjimosi ir mėsinėms savybėms	R. Makoveckas	1973	Lietuvos žemės ūkio akademija
111.	Alfreda Songailienė	Kiaulių ūkinių-biologinių savybių tyrimas taikant topkrosą	J. Šveistys Z. Vagonis	1973	Lietuvos žemės ūkio akademija
112.	Algimantas Tarvydas	Lietuvos galvijų veislių kraujo baltymų ir fermentų polimorfizmo tyrimas bei jo panaudojimas selekcijoje	Z. Vagonis	1973	Lietuvos žemės ūkio akademija
113.	Algirdas Januševičius	Šienainio, paruošto iš įvairių žolių bokštuose ir tranšėjose, kokybė ir maistingumas	A. Kairys	1973	Lietuvos žemės ūkio akademija
114.	Vera Triukienė	Amilolitinių fermentinių preparatų įtaka mėsinių viščiukų augimui, medžiagų apykaitos ir virškinimo fermentų aktyvumui	Z. Vagonis L. Tymukas	1974	Lietuvos žemės ūkio akademija
115.	Albinas Mačiulaitis	Starbro kroso mėsinių linijų vištų derinimosi tyrimas broilerių gamybai	V. Sirvydis	1974	Lietuvos žemės ūkio akademija
116.	Algirdas Ginkevičius	Racionų su skirtingu proteinų kiekiu ir pilnavertiškumu įtaka penimų kiaulių skerdienos kokybei	A. Kairys	1975	Lietuvos žemės ūkio akademija

1 lentelė (tęsinys)

1	2	3	4	5	6
117.	Pranas Žunda	Augimo intensyvumo įtaka Lietuvos juodmargių veislės telyčių lytinėms funkcijoms	P. Pakėnas	1975	Lietuvos žemės ūkio akademija
118.	Alfonsas Kirvela	Lietuvos juodmargių ir Lietuvos žалуjų veislės karvių tešmens formų ir melžimosi selekciniai bei genetiniai parametrai	F. Garkavis K. Strolys	1976	Latvijos žemės ūkio akademija
119.	Sigitas-Julius Janušonis	Kai kurie gaidžių ir dėšlių vištų kombinavimosi savybių įvertinimo metodai	K. Jackūnas	1976	Estijos gyvulininkystės ir veterinarijos mokslinio tyrimo institutas
120.	Rimantas Ginkevičius	Bulių spermos paruošimo ir užšaldymo Baisogalos šiaudeliuose technologijos fiziologinis pagrindimas	V. Milovanovas	1977	Sajunginis gyvulininkystės institutas
121.	Romualdas Krikščiūnas	Giminingo poravimo įtaka Lietuvos žалуjų veislės bulių augimui, išsivystymui ir reprodukciniams savybėms	P. Pakėnas	1978	Sajunginis gyvulininkystės institutas
122.	Juozapas Mikutis	Ančių augimo ir kai kurių fiziologinių, biocheminių rodiklių tyrimas, naudojant fermentinius preparatus skirtingos sudėties lesaluose	L. Tymukas Z. Vagonis	1978	Sajunginis gyvulių fiziologijos ir mitybos mokslinio tyrimo institutas
123.	Henrikas Pilkauskas	Dėšlių vištų heterozės pasireiškimo ypatumai ir linijų derinamumas	K. Jackūnas	1978	Rusijos paukštininkystės ir technologijos institutas
124.	Antanas Jankauskas	Kalcio ir fosforo susikaupimo dėsningumų tyrimas kai kuriuose Lietuvos TSR auginamuose pašariniuose augaluose	J. Kunskas	1979	Lietuvos žemės ūkio akademija
125.	Eugenijus-Bronius Žvykas	Selekcinio pulko dėšlių vištų kai kurių iššerdinimo metodų tyrimas	K. Jackūnas	1979	Estijos gyvulininkystės ir veterinarijos mokslinio tyrimo institutas
126.	Adesius Vinikas	Lietuvos galvijų veislių alelofondas pagal B ir C sistemas bei kraujo grupių ryšys su jų produktyvumu ir reprodukcija	Z. Vagonis	1981	Sajunginis gyvulių veisimo ir genetikos mokslinio tyrimo institutas
127.	Jonas Jatkauskas	Briketuotų pašarų įtaka karvių medžiagų apykaitai ir produktyvumui	V. Tarvydas F. Zakas	1981	Latvijos žemės ūkio akademija
128.	Romualdas Kemzūra	Uždarų populiacijų Lietuvos baltųjų kiaulių kraujo sudėtinųjų dalių polimorfizmas ir jo ryšys su penėjimosi, mėsinėmis savybėmis bei organizmo reaktyvumu	Z. Vagonis	1982	Estijos gyvulininkystės ir veterinarijos mokslinio tyrimo institutas

1 lentelė (tęsinys)					
1	2	3	4	5	6
129.	Romualdas Štankelis	Intensyvios selekcijos efektyvumas pagal lašinių storį, kuriant Lietuvos baltųjų veislės kiaulių specializuotą mėsinę liniją	R. Makoveckas	1982	Estijos gyvulininkystės ir veterinarijos mokslinio tyrimo institutas
130.	Kazimieras Algirdas Kersnauskas	Grynaveislių ir mišrūnių kiaulių reakcija į technologinius streso dirgiklius	Z. Vagonis J. Šveistys	1983	Estijos gyvulininkystės ir veterinarijos mokslinio tyrimo institutas
131.	Antanas Zakarauskas	Britanijos fryzų ir Lietuvos juodmargių galvijų ūkinės ir biologinės savybės bei jų paveldimumas kryžminant tarpusavyje	Z. Vagonis	1985	Estijos gyvulininkystės ir veterinarijos mokslinio tyrimo institutas
132.	Dormantas Vaitiekūnas	Energijos-proteinų įtaka selekcinio pulko mėsinių linijų vištaičių lesinimui	V. Sirvydis	1985	Estijos gyvulininkystės ir veterinarijos mokslinio tyrimo institutas
133.	Violeta Razmaitė	Lietuvos baltųjų kiaulių mėsingumo didinimas panaudojant Švedijos jorkšyrus	J. Šveistys	1986	Estijos gyvulininkystės ir veterinarijos mokslinio tyrimo institutas
134.	Vitas Pranas Tutkus	Amžiaus sėklinimo metu ir laikymo įtaką Lietuvos baltųjų kiaulaičių ir jų mišrūnių su Švedijos landrasais produktyvumui	J. Šveistys	1986	Estijos gyvulininkystės ir veterinarijos mokslinio tyrimo institutas
135.	Birutė Zapasnikienė	Prieauglio, gauto nuo skirtingo amžiaus Latvijos tamsiagalvių ir Lietuvos juodgalvių veislės avinų, palyginamasis įvertinimas	L. Ciukša	1988	Latvijos žemės ūkio akademija
136.	Romualdas Mankevičius	Pašarų mišinių zootechninis efektyvumas, šeriant jais aukšto produktyvumo karves	V. Tarvydas	1988	Latvijos žemės ūkio akademija
137.	Jurgis Vaškevičius	Šiaudų paruošimo bevandeniu amoniaku ir jų panaudojimo galvijų prieauglio racionuose efektyvumas	A. Kairys	1988	Latvijos žemės ūkio akademija
138.	Arūnas Juozaitis	Fermentinių preparatų panaudojimo anksti atjunkytų paršelių šėrimui efektyvumas	K. Triukas	1989	Estijos gyvulininkystės ir veterinarijos mokslinio tyrimo institutas
139.	Arūnas Svitojus	Galvijų superovuliacijos sukėlimo metodų tobulinimas	N. Sergejevas	1989	Sajunginis gyvulininkystės institutas
140.	Violeta Juškienė	Paršelių auginimo technologija, leidžianti taupyti energiją ir išvengti kai kurių stresinių veiksnių	J. Šveistys	1990	Latvijos žemės ūkio akademija
141.	Remigijus Juška	Paršingų paršavedžių laikymo būdų įtaka jų produktyvumui	J. Šveistys	1990	Latvijos žemės ūkio akademija
142.	Janina Kriauzienė	Skirtingų genotipų kiaulių, veisiamų Lietuvoje, ūkinių ir biologinių savybių palyginamasis įvertinimas	V. Džiaugys	1990	Latvijos žemės ūkio

1 lentelė (tęsinys)					
1	2	3	4	5	6
143.	Ramutis Klimas	Lietuvos baltųjų veislės ir kitų genotipų paršavedžių pramoninio mišrinimo su Suomijos jorkšyrų ir Suomijos landrasų kuiliais efektyvumas	V. Džiaugys	1990	Latvijos žemės ūkio akademija
144.	Edmundas Paulauskas	Lietuvos baltųjų kiaulių mišrinimo su specializuotų mėšinių veislių kuiliais efektyvumas	G. Jocius V. Džiaugys	1990	Latvijos žemės ūkio akademija
145.	Vidmantas Pileckas	Bulių spermos kriokonservavimas lietuviškuose šiaudeliuose	P. Pakėnas	1990	Sąjunginis gyvulininkystės institutas
146.	Jurgita Kaulytė	Ančių kiaušinių inkubavimo technologija skirtingai juos vartant	I. Krivopišinas	1990	Rusijos paukštininkystės ir technologijos institutas
147.	Bronislovas Krikščiūnas	Lietuvos TSR arklių imunogenetinis polimorfizmas ir jo panaudojimas veislininkystėje	R. Dubrovskaja	1990	Sąjunginis arklininkystės institutas
148.	Gintautas Šileika	Siloso, konservuoto preparatu DMMK, efektyvumas, šeriant melžiamas karves, jo kokybė ir sausųjų medžiagų nuostoliai	J. Jatkauskas	1991	Latvijos žemės ūkio akademija
149.	Vilma Vrotniakienė	Rapso miltų ir išspaudų panaudojimas penimų buliukų šerimui	J. Jatkauskas	1991	Latvijos žemės ūkio akademija
150.	Jonas Kutra	Galvijų embrionų transplantavimo metodo tobulinimas	J. Klinskis	1991	Sąjunginis gyvulininkystės institutas
151.	Audronė Benediktavičiūtė	Kornių veislės vištų parinkimas pagal svorį jauname amžiuje	L. Šachnova	1991	Rusijos paukštininkystės ir technologijos institutas
152.	Viktorija Kublickienė	Fermentinių premiksų MEK-LP ir MEK-GPL įtaka veislinių gaidžiukų reprodukciniams savybėms	V. Sirvydis	1992	Rusijos paukštininkystės ir technologijos institutas
153.	Virginija Žoštautienė	Lietuvos galvijų veislių skirtingų genotipų buliukų penėjimasis ir mėsingumas	Č. Jukna	1993	Lietuvos gyvulininkystės institutas
154.	Virginijus Uchockis	Baroterminiu būdu paruoštų ir traiškytų grūdų efektyvumas galvijų prieauglio kombinuotuose pašaruose	V. Tarvydas	1993	Lietuvos gyvulininkystės institutas
155.	Danguolė Urbšienė	Preparatu DMMK konservuoto siloso įtaka karvių pieno cheminei sudėčiai, kokybės rodikliams bei technologinėms savybėms	J. Jatkauskas	1993	Lietuvos gyvulininkystės institutas
156.	Saulius Bliznikas	Gyvų mielių <i>Saccharomyces cerevisiae</i> ¹⁰²⁶ priedo įtaka karvių medžiagų apykaitai ir produktyvumui	V. Tarvydas	1993	Lietuvos gyvulininkystės institutas

1 lentelė (tęsinys)					
1	2	3	4	5	6
157.	Gediminas Vaičionis	Veršelių įvairių laikymo būdų zoohigieninis įvertinimas	F. Zakas	1993	Lietuvos gyvulininkystės institutas
158.	Romas Petruškevičius	Gyvų mielių <i>Saccharomyces cerevisiae</i> ¹⁰²⁶ pašarinio priedo įtaka pieno technologinėms savybėms ir sūrio kokybei	R. Ramanauskas	1993	Lietuvos gyvulininkystės institutas
159.	Robertas Juodka	Naujų linijų įtaka kroso Hybro-6 reprodukciniams ir mėsinėms savybėms	G. Jocius	1993	Lietuvos gyvulininkystės institutas
160.	Asta Klimienė	Suomijos jorkšyrų aklimatizacija ir jų panaudojimas Lietuvos baltųjų kiaulių gerinimui	V. Džiaugys	1993	Lietuvos gyvulininkystės institutas
161.	Raimondas Leikus	Rapsų išspaudų panaudojimas pašaravimui šerti	K. Triukas	1994	Lietuvos gyvulininkystės institutas
162.	Andrejus Jerešiūnas	Fermentinių preparatų efektyvumas penimoms kiaulėms, šeriant jas skirtingos sudėties pašarais	K. Triukas	1998	Lietuvos gyvulininkystės institutas
163.	Artūras Šiukščius	Gonadotropinių hormonų panaudojimas kiaulių lytinių funkcijų reguliavimui	J. Kutra	1998	Lietuvos gyvulininkystės institutas
164.	Valė Garbačauskaitė	Žemaitukų veislės arkliai ir priemonės jų genofondui išsaugoti	J. Šveistys	1998	Lietuvos gyvulininkystės institutas
165.	Vytautas Ribikauskas	Deodorazės pašarinio priedo įtaka tvarto mikroklimatui, veršelių augimui ir kai kuriems fiziologiniams rodikliams	F. Zakas	1998	Lietuvos gyvulininkystės institutas
166.	Algirdas Urbšys	Skirtingo genotipo bulių spermos optimalių šaldymo režimų teorinis pagrindimas	J. Kutra	1999	Lietuvos gyvulininkystės institutas
167.	Rasa Nainienė	Biopsijos įtaka galvijų embrionų gyvybingumui ir lyties nustatymui	J. Kutra	1999	Lietuvos gyvulininkystės institutas
168.	Rūta Šveistienė	Stambųjų žemaitukų veislės arklių genealoginė struktūra, ūkinės-biologinės savybės ir priemonės veislei konsoliduoti	J. Šveistys V. Tarvydas	2000	Lietuvos gyvulininkystės institutas
169.	Audronė Mankevičienė	Mikotoksino zearalenono poveikis kuilių reprodukciniams savybėms ir priemonės jo toksiškumui sumažinti	J. Kutra	2001	Lietuvos gyvulininkystės institutas
170.	Irmantas Povilauskas	Lietuvos baltųjų veislės kiaulių kryžminimo su įvairių genotipų kuiliais įtaka jų palikuonių mėsingumui ir mėsos kokybei	V. Džiaugys	2001	Lietuvos gyvulininkystės institutas
171.	Daiva Ribikauskienė	Lietuvos baltųjų kiaulių kryžminimo su įvairių genotipų kuiliais įtaka jų palikuonių mėsingumui ir mėsos kokybei	V. Džiaugys	2001	Lietuvos gyvulininkystės institutas

2 lentelė. Lietuvos gyvulininkystės instituto mokslininkų parengtos ir apgintos habilituoto daktaro (mokslų daktaro) disertacijos

Eil. Nr.	Vardas ir pavardė	Disertacijos pavadinimas	Disertacija apginta	
			metai	mokslo institucija
1.	Leizeris Aizinbudas	Žemės ūkio gyvulių kai kurių vegetacinių ir apsauginių reakcijų ypatumai ryšium su jų aukštąja nervine veikla	1957	TSRS MA Fiziologijos institutas
2.	Zigmantas Vagonis	Gyvulių organizmo imunologinis reaktyvumas ir jo priklausomybė nuo genetinių ir aplinkos faktorių	1968	Vilniaus universitetas
3.	Pranas Pakėnas	Spermatogenezės tyrimas bei spermos paėmimo ir apdorojimo technologijų tobulinimas	1971	Sąjunginis gyvulininkystės institutas
4.	Augustina Butkevičienė	Produktyvių karvių veršelių intensyvus auginimas su sumažintu riebalų ir baltymų kiekiu	1978	Sąjunginis gyvulininkystės institutas
5.	Vytautas Konstantinas Sirvydis	Dėšlių linijų gaidžių efektyvaus panaudojimo metodai	1979	Leningrado žemės ūkio institutas
6.	Juozas Skaistutis Šveistys	Lietuvos baltųjų kiaulių ūkiniūbiologinių savybių gerinimo metodai	1985	Sąjunginis gyvulininkystės institutas
7.	Antanas Kairys	Racionalus proteinų panaudojimas augančių penimų kiaulių racionuose	1987	Sąjunginis gyvulininkystės institutas
8.	Vytautas Vladislovas Tarvydas	Produktyvių karvių šėrimo pilnavertiškumo gerinimas	1987	Sąjunginis gyvulininkystės institutas
9.	Eugenijus Bronius Žvykas	Lesinimo, laikymo ir amžiaus įtaka Lietuvoje veisiamų fazanų reprodukcijai	1993	Lietuvos gyvulininkystės institutas
10.	Petras Bendikas	Šėrimo pilnavertiškumo ir pašarų panaudojimo gerinimas intensyviai auginant ir penint galvijų prieauglį	1993	Lietuvos gyvulininkystės institutas
11.	Ramutis Klimas	Metodai ir priemonės Lietuvoje veisiamų kiaulių ūkinėms-biologinėms savybėms gerinti	2002	Lietuvos veterinarijos akademija

Pažymėtina, kad instituto veiklos pradžioje jame dirbo 38 mokslo darbuotojai, iš jų tik 4 mokslo daktarai ir 1 habilituotas daktaras. Po 25 metų (1977 m.) institute jau dirbo 51 mokslo daktaras ir 2 profesoriai habilituoti daktarai. 2002 m., minint 50 metų veiklos sukaktį, institute buvo 33 mokslo darbuotojai, iš jų 3 habilituoti daktarai ir 26 daktarai.

Po Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo mokslinę veiklą institute pradėjo daug jaunų žmonių, baigusių Lietuvos veterinarijos akademiją, Vilniaus universitetą ir Kauno technologijos universitetą. Instituto jauniems mokslininkams per pastaruosius 6 metus buvo paskirta 10 valstybės stipendijų. Tai rodo gerą jų mokslinės veiklos įvertinimą.

Per 50 veiklos metų instituto mokslininkai parengė ir išleido mokslo darbų „Gyvulininkystė“ 40 tomų, 32 monografijas, vadovėlius ir knygas, 72 mokslinių straipsnių rinkinius, 38 institute vykusius mokslinių kon-

ferencijų pranešimų rinkinius, 59 brošiūras ir rekomendacinio pobūdžio leidinius gamybininkams.

Pažymėtina, kad mokslo darbus „Gyvulininkystė“ institutas leidžia nuo 1954 m. Šiame leidinyje paskelbti moksliniai straipsniai pripažįstami, ginant habilitacinius darbus. Jame skelbiami ne tik Lietuvos gyvulininkystės instituto, bet ir Lietuvos veterinarijos akademijos, Lietuvos žemės ūkio universiteto, Vilniaus pedagoginio universiteto bei Latvijos ir Estijos mokslininkų parengti straipsniai. Straipsniai skelbiami lietuvių, anglų ir rusų kalbomis. Leidinys mainais siunčiamas į užsienio šalis ir pateikiamas atitinkamo profilio Lietuvos mokslo ir studijų institucijoms, žinyboms, Žemės ūkio konsultavimo tarnybai.

Per 50 veiklos metų Instituto mokslininkai užregistravo 19 išradimų patentų ir gavo 4 Lietuvos Respublikos valstybines premijas. Be to, jie buvo pripažinti Lietuvos juodmargių veislės galvijų 3 linijų ir

Lietuvos baltųjų kiaulių veislės bei 1 jų linijos autoriais.

Institutas bendradarbiauja su Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, gyvulių veislininkystės tarnybomis, pašarų ir pašarinių priedų gamybos įmonėmis, pieno ir mėsos perdirbimo pramone. Susiformavo glaudūs ryšiai su Lietuvos mokslų akademija, agrarinės srities aukštosiomis mokyklomis ir mokslo institutais, Žemės ūkio konsultavimo tarnyba, Žemės ūkio rūmais ir ūkininkų organizacijomis. Vykdomos tarptautinės tyrimų programos, su pranešimais dalyvaujama užsienio ir tarptautinėse mokslinėse konferencijose, tyrimų rezultatai skelbiami Lietuvos ir užsienio moksliniuose leidiniuose. Tyrimų rezultatai panaudojami rengiant valstybines žemės ūkio gyvulių veislininkystės, pieno ir mėsos gamybos programas, pašarų, pieno ir mėsos standartus, atitinkančius Europos Sąjungos reikalavimus.

Per pastarąjį penkmetį buvo iširta giminingų veislių genetinių ir negenetinių veiksnių įtaka Lietuvos juodmargių ir Lietuvos žaliųjų karvių produktyvumui, pieno baltymingumui, eksterjero selekcionuojamiems požymiams bei importuojamų veislių genetinio potencialo poveikis Lietuvos juodmargių ir Lietuvos žaliųjų veislių galvijų selekciniais požymiams bei produktyvosioms savybėms. Remiantis šių tyrimų ir mokslinėje literatūroje paskelbtais duomenimis, buvo patikslinti veislinio selekcinio darbo planai bei pateikti pasiūlymai bulių paveldimų savybių vertinimui BLUP metodu. Šios priemonės paspartins produktyvių galvijų bandų kūrimą ūkiuose. Toliau tobulinama galvijų, kiaulių ir arklių spermos kriokonservavimo technologija. Taip pat buvo įvertinti galvijų embrionų lyties nustatymo metodai, panaudojant polimerazinę grandininę reakciją. Iš embrionų, persodintų po lyties nustatymo, jau gauti veršeliai. Pagal šį metodą iš persodintų embrionų bus galima gauti vien buliukus – potencialius reproduktorius arba vien telyčias ypatingai didelio produktyvumo karvių bandoms formuoti.

Ištirtas Lietuvos baltųjų kiaulių mišrinimo su Vokietijos didžiųjų baltųjų, Lenkijos landrasų, Suomijos landrasų, pjentrenų ir hempšyrų veislės kuiliais efektyvumas, parengti rekomenduojami mišrinimo deriniai. Tirta veislės, genealogijos, lyties, jautrumo stresams įtaka produktyvumui, analizuotas paveldimos kojų silpnumo ydos (osteochondrozės) paplitimas tarp Lietuvoje veisiamų kiaulių. Toliau vykdoma pažangių selekcijos ir veisimo metodų paieška, unifikuojamas gyvulių veislinės vertės nustatymas.

Vykdamas valstybinę mokslo programą „Genofondas“, baigtos formuoti Lietuvos vietinių kiaulių, žemaitukų arklių, šėmų ir baltnugarių galvijų, vietinių avių bandos bei vištinių žąsų pulkas. Ištirtos Lietuvos vietinių kiaulių morfologinio požymio – karoliukų po kaklu ir spalvų paveldimumas, penėjimosi bei

mėsinės savybės. Ištirtas vištinių žąsų dėslumas ir kiaušinių inkubacijos rodikliai. Įvertintos žemaitukų arklių ir vietinių avių konstitucinės, eksterjerinės savybės, ištirtos žemaitukų arklių ir šėmų bei baltnugarių galvijų kraujo grupės bei baltymų polimorfizmas, pradėta kaupti arklių DNR mėginius. Paruoštos Lietuvos vietinių kiaulių, žemaitukų arklių ir vietinių galvijų veisimo mažomis populiacijomis sistemos.

Ištirtos vietinių baltymingų pašarų naudojimo gyvulių ir paukščių racionams papildyti baltymais galimybės. Nustatyta, kad į kombinuotuosius pašarus, skirtus melžiamoms karvėms, galvijų prieaugliui, penimoms kaulėms, taip pat mėsai auginamiems broileriams ir ančiukams, galima pridėti 10–20% rapsų rupinių, žirnių, pupų arba saldžiųjų lubinų miltų, pakėičiant pagal baltymų kiekį dalį kitų, importuojamų, baltymingų pašarų. Toks vietinių baltymingų pašarų panaudojimas nepadarė neigiamos įtakos gyvulių ir paukščių produktyvumui, taip pat pieno ir mėsos kokybei. Vietinių išteklių panaudojimas įgalina racionaliau tvarkyti gyvulių šėrimą ūkiuose ir sumažinti baltymingų pašarų importą.

Atlikti cheminių ir biologinių priedų panaudojimo skirtingos pjūties žolėms silosuoti efektyvumo tyrimai. Buvo nustatyta, kad gaminant silosą su priedais, dėl mažesnių nuostolių silosavimo metu ir geresnės pašaro kokybės iš vienos tonos žolės papildomai gaunama 34–63 pašariniai vienetai ir 1,8–4,7 kg virškinamųjų proteinų. Šeriant penimus buliukus silosu, užraugtu su priedais, jų priesvoris gali būti net iki 7,4% didesnis negu gyvulių, gavusių natūraliu būdu pagamintą silosą. Silosas su priedais neturi neigiamos įtakos juo šeriamų gyvulių sveikatai, mėsos sudėčiai ir kokybei.

Tirta šėrimo veiksnių įtaka pieno kokybei. Nustatyti dėsniniai ir tendencijos, taikomos prognozuojant pieno kokybę ir racionalų jo panaudojimą. Sukurtas ir plečiamas pašarų, pašarinių priedų cheminės sudėties ir maistingumo duomenų bankas. Pašarai vertinami pagal Europos šalyse taikomus kriterijus. Remiantis Europos Sąjungos teisės aktais, parengti 125 cheminės analizės metodai pašarams ir priedams vertinti.

Buvo tiriama tvartų mikroklimato įtaka gyvulių produktyvumui, ekologinio gyvulių auginimo būdai. Atlikti tyrimai, nustatant amoniako išsiskyrimo intensyvumą nuo įvairių tvartų technologinių zonų paviršių. Išaiškinti įvairių tvartų tipų amoniako emisijos faktoriai. Taip pat tyrinėti maistingųjų medžiagų (N, K, P) apykaitos, mikrobinių ir cheminių teršalų susidarymo ir plitimo procesai gyvulininkystės fermose. Instituto darbuotojai prisidėjo rengiant Pažangaus ūkininkavimo taisykles ir patarimus, organinių trąšų naudojimo normatyvus.

Violeta Juškienė

LITHUANIAN INSTITUTE OF ANIMAL SCIENCE

S u m m a r y

Institute of Animal Science is the main animal-production-based institution of biomedical sciences in Lithuania, where long-term scientific studies are conducted on improvement of animal breeds, selection and breeding methods, conservation of the genetic resources of old native breeds and problems of animal nutrition, feeding and feed manufacture. Special attention is paid to the research related to the quality improvement of milk and meat and environmental pollution problems.

Lithuanian Institute of Animal Science was founded on 1st October 1952 by the decision of Presidium of the Lithuanian Academy of Sciences. In 1992, by the order of the Government of the Republic of Lithuania, the Institute was granted the status of state scientific institution. The Institute comprises the Departments of Animal Breeding and Genetics, Animal Reproduction, Animal Nutrition and Feedstuffs, Animal Hygiene and Ecology, Poultry Breeding, Farm Management as well as Analytical Laboratory.

In the period of 50 years, 171 researchers have prepared and defended their doctoral theses and 11 theses for habilitation. In 2002, the scientific staff of the Institute comprised 33 researchers, including 3 doctors of habilitation and 26 doctors of science. Two scientists of the Institute were elected members of the Lithuanian Academy of Sciences. The scientists have prepared and published 40 volumes of scientific articles under the title "Gyvininkystė" (Animal Husbandry), 32 monographs, textbooks and other books, registered 19 invention patents and have been awarded 4 state premiums of the Republic of Lithuania. The scientists of the Institute have been recognized as the creators of the three lines of Lithuanian Black-and-White cattle, the Lithuanian White pig breed and one of its lines.

The Institute works in close co-operation with the Ministry of Agriculture of Lithuania, various animal breeding services, enterprises of food and food additive manufacturing, milk and meat processing industry. The Institute has established close relations with the Lithuanian Academy of Sciences, agricultural higher schools and scientific institutions, Agricultural Advisory Service, House of Agriculture and various farmers' associations. The Institute takes participation in various international programmes, makes reports in international scientific conferences and publishes its research findings in various scientific publications of Lithuania and other countries. The research findings are used for preparing state agricultural, animal breeding, milk and meat production programmes, standards for feedstuffs, milk and meat in compliance with the requirements of the European Union.

Виолета Юшкене

ЛИТОВСКИЙ ИНСТИТУТ ЖИВОТНОВОДСТВА

Р е з ю м е

Литовский институт животноводства является главным научно-исследовательским учреждением зоотехнического направления в Республике. Здесь проводятся многолетние исследования по улучшению пород животных, совершенствованию методов селекции и разведения, сохранению генофонда древних пород, а также по проблемам питания животных и птицы, технологии кормов. Особое внимание уделяется работам по улучшению качества молока и мяса, а также экологии животноводства.

Литовский институт животноводства был основан 1 октября 1952 г. (решение Президиума Литовской академии наук). Постановлением Правительства Литовской Республики в 1992 г. институту был предоставлен специальный статус государственного научного института. В институте имеются 5 отделов: Разведения и генетики животных и птицы, Разведения животных, Питания животных и технологии кормов, Зоогигиены и экологии и Птицеводства. Кроме того, имеются Химическая лаборатория и Опытное хозяйство.

За 50 лет деятельности в институте были подготовлены 171 доктор наук и 11 габилитированных докторов. В 2002 г. в институте работали 33 научных сотрудника, среди них 3 габилитированных доктора и 26 докторов наук. Два научных сотрудника были членами Литовской Академии Наук. За весь период деятельности ученые института подготовили и выпустили 40 томов сборника научных трудов „Животноводство“, 32 монографии и книги, зарегистрировали 19 изобретений и получили 4 государственные премии Литовской Республики. Кроме того, ученые института были признаны авторами 3 линий литовского черно-пестрого скота, а также литовской белой породы и одной линии свиней.

Институт сотрудничает с Министерством сельского хозяйства Республики, службами племенного животноводства, заводами по производству кормов и кормовых добавок, а также с промышленностью по переработке молока и мяса. За последние годы были установлены тесные связи с Литовской академией наук, вузами аграрного профиля и научными институтами, Сельскохозяйственной консультативной службой, Сельскохозяйственной палатой и с крестьянскими организациями.

Сотрудники института участвуют в международных научно-исследовательских программах, выступают с докладами на международных и зарубежных научных конференциях, публикуют статьи в местных и зарубежных научных изданиях. Результаты исследований используются для подготовки проектов государственных программ по развитию сельского хозяйства, племенного животноводства, производству молока и мяса, а также разработки стандартов на корма, молоко и мясо, соответствующих требованиям Европейского Союза.